



## ПРОТОКОЛ

№ 270

София, 25.11.2021 година

Днес, 25.11.2021 г. от 10:04 ч. се проведе открито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в състав „Енергетика“, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Георги Добрев, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитоновна и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха А. Иванова - директор на дирекция „Природен газ“, К. Лазарова – за началник на отдел „Цени, лицензии и пазари – природен газ“, съгласно *Заповед №1183 от 15.11.2021 г.* и експерти на КЕВР.

Председателят доц. д-р Иван Н. Иванов откри заседанието и констатира, че не са налице правни пречки за провеждането му.

Съгласно решение на КЕВР по Протокол № 175 от 05.08.2020 г., т. 8, с цел ограничаване на разпространението на коронавирус SARS-CoV-2 и недопускане на прекъсване на работата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация в резултат на разпространение на заболяването COVID – 19, за срока на обявената извънредна епидемична обстановка обществените обсъждания и откритите заседания се провеждат от разстояние, като се осигурява виртуално участие на заинтересованите лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката, с изключение на страните в административните производства, които могат да участват в откритите заседания присъствено.

Предвид това, Комисията за енергийно и водно регулиране е поканила като страна по преписката лицата, представляващи „Булгаргаз“ ЕАД, за присъствено или виртуално участие в откритото заседание чрез програмата за съобщения Skype.

„Булгаргаз“ ЕАД е уведомено за провеждане на заседанието с писмо на КЕВР с изх. № Е-15-20-44/18.11.2021 г.

Заявилите участие в откритото заседание чрез програмата за съобщения Skype са:

- г-н Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД;
- г-жа Людмила Витанова – ръководител отдел „Ценообразуване и пазарни анализи“ в „Булгаргаз“ ЕАД.

На откритото заседание беше разгледан доклад с вх. № Е-ДК- 1156 от 15.11.2021 г. относно заявление от „Булгаргаз“ ЕАД с вх. № Е-15-20-44#1 от 10.11.2021 г. за

утвърждаване на цена за месец декември 2021 г., по която общественият доставчик да продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лица, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия.

Докладът, изготвен от работна група в състав: Агапина Иванова, Елена Маринова, Ремзия Тахир, Грета Дечева, Михаела Андреева, Хриси Йорданова, Александра Димитрова, Рада Башлиева, е приет с решение на КЕВР на закрито заседание по т. 1 от Протокол № 264/18.11.2021 г. и публикуван на интернет страницата на Комисията.

**Доц. д-р И. Н. Иванов:**

Искам да съобщя, че поради технически проблеми в „Булгаргаз“ ЕАД заседанието го започваме с 5-минутно закъснение, за да се решат проблемите и да участват нормално в откритото заседание. Тема на откритото заседание, по което очакваме да чуем становището на заявителя, е доклад от 15.11.2021 г. относно заявление от „Булгаргаз“ ЕАД от 10.11.2021 г. за утвърждаване на цена за месец декември 2021 г., по която общественият доставчик да продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лица, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия. Работната група, изготвила доклада, в състав: Агапина Иванова, Елена Маринова, Ремзия Тахир, Грета Дечева, Михаела Андреева, Хриси Йорданова, Александра Димитрова и Рада Башлиева. Съгласно процедурата за провеждане на открити заседания, дружеството заявител „Булгаргаз“ ЕАД ни информира, че участие от тяхна страна в заседанието ще вземат г-н Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД и г-жа Людмила Витанова – ръководител отдел „Ценообразуване и пазарни анализи“. Моля, връзка с представителите на „Булгаргаз“ ЕАД по канала за комуникации Skype.

*Служител от КЕВР потърси представителите на „Булгаргаз“ ЕАД за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.*

**Доц. д-р И. Н. Иванов:**

Здравейте, г-н Павлов!

**Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:**

Добър ден!

**Доц. д-р И. Н. Иванов:**

Чувате ме, нали?

**Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:**

Да, чуваме се.

**Доц. д-р И. Н. Иванов:**

Чудесно! Вие знаете процедурата. Направо Ви давам думата, за да изразите становището на ръководеното от Вас дружество „Булгаргаз“ ЕАД по доклада, изготвен от работната група на Комисията за енергийно и водно регулиране, касаещ цените на природния газ за м. декември. Моля, заповядайте!

**Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:**

Уважаеми г-н Иванов, уважаеми дами и господа, „Булгаргаз“ ЕАД разгледа доклада на работната група. Нямаме коментари, нямаме забележки, нямаме допълнение. Всичко е отразено коректно и точно. Нека само да припомним, че в заявлението на „Булгаргаз“ ЕАД, което беше внесено на 10 ноември, бяха отразени заявките на клиентите и цените, по които се търгува природният газ, т.е. прогнозните цени към 09 ноември. Виждаме обаче, че след 09 ноември има значително покачване на цените на природния газ на европейските газови пазари и вероятно в заявлението, което ще внесем на 01, цената ще бъде малко по-висока. Това се дължи на новината, че германският регулатор, реално

погледнато, замрази сертифицирането на Северен поток до изпълнение на определени условия на проектната компания. Също така трябва да се отбележи, че курсът долар/евро също бележи ръст, но въпреки това цената за декември месец, по която „Булгаргаз“ ЕАД ще продава на своите клиенти, която ще предложи за утвърждаване, ще бъде значително по-ниска от цените на европейските газови пазари за доставка. По наши изчисления ще бъде над 35%. Искам и няколко думи да кажа по отношение на готовността за есенно - зимния сезон. „Булгаргаз“ ЕАД изразява своята готовност, готови сме за есенно - зимния сезон. Всички заявки на нашите клиенти, които имат договор към този момент, са гарантирани. Количествата в ПГХ „Чирен“, както и предишен път сме казвали, са значително по-високи в сравнение с предходни години. За съжаление обаче не бих казал, че другите дружества, които имат лицензия за съответната територия, са готови за есенно-зимния сезон. Какво ни дава основание да го казваме това? Доста голяма част от тези лицензианти се обръщат в последния момент към „Булгаргаз“ ЕАД с искане за доставка през м. декември и първото тримесечие на 2022 г. Очевидно имат проблем с доставките от други търговци. Именно затова ние изпратихме две писма, сега подготвяме и трето, до всички отговорни институции. Писмата бяха изпратени на 15 и 18 октомври, с които обърнахме внимание, че очевидно лицензиантите не са готови за есенно - зимния сезон и в последния момент настоятелно искат количества от „Булгаргаз“ ЕАД. Също така много от тях, както и други клиенти на „Булгаргаз“ ЕАД, отправят искане към газовия доставчик да прехвърлят капацитет от други търговци към „Булгаргаз“ ЕАД, т.е. очевидно има някакъв проблем с доставките за българския пазар по отношение на консуматори, които не са клиенти на „Булгаргаз“ ЕАД. Днес или най-късно утре ние ще изпратим такова писмо. Редно е всеки, който има лицензия за осъществяване на дейност пренос на топлинна енергия, както и крайни снабдители много по-отрано да са си осигурили доставките за своите клиенти, а не в последния момент да искат от „Булгаргаз“ ЕАД, буквално в дванадесет без пет да искат количества. Разбира се, ние правим всичко възможно и за декември месец вероятно ще се отзовем на това искане и тези количества ще бъдат доставени, но отново искам да обърна внимание, че именно заради лошото планиране в Европа се стигна до такива високи цени, до такъв недостиг. За съжаление в България също наблюдаваме тази тенденция. Още един въпрос, който е от изключително важно значение: Gas Release Programme, като знаете миналата година, пък и тази година, на първите два търга количествата, които „Булгаргаз“ ЕАД предлага съгласно Закона за енергетиката, са предназначени за българския пазар, т.е. тези, които участват на търговете, закупуват количествата, трябва да ги доставят до крайната дестинация България. Ние сега отново ще апелираме дори и към КЕВР, и към отговорните институции да има много строг контрол по отношение на количествата, които са закупени на тези търгове, тъй като крайната дестинация е българският потребител. Да не стане така, че тези количества заради отличната цена, която има „Булгаргаз“ ЕАД, да бъдат изнесени в съседни пазари, а клиентите отново да дойдат до „Булгаргаз“ ЕАД и да искат количества и да точат от системата. Това би застрашило енергийната сигурност и физическата цялост на системата, затова е много важно количествата, които са закупени на тези два търга, крайната дестинация, това е задължително, да бъде българският потребител. Както през август месец, ние информирахме българското общество, всички количества за 2020 г., които съгласно закона бяха разпродадени на търговете през август месец за 2021, а по отношение на 2022 само за първите два търга ние сме продали над 85% от определените в закона количества на Gas Release Programme, т.е. от близо 600 милиона кубика, които са разписани в закона, ние сме продали приблизително 510 милиона кубика. Това е оценката на всички за работата на „Булгаргаз“ ЕАД, за цената и за сигурността на доставките. Това е, което исках да отбележа като важни въпроси. Пак казвам, сигурността на доставките е най-важна, особено в есенно - зимния сезон. Ние успяваме да постигнем не само сигурност на доставките, но и цени, които са значително по-ниски от цените на европейските газови пазари. Всеки, който има лицензия за определена дейност, трябва много стриктно да планира и да може да си изпълнява договорните задължения към своите клиенти. Ние за момента успяваме. Дори покриваме и тези клиенти, които са

останали без газ.

**Доц. д-р И. Н. Иванов:**

Г-н Павлов, нека се върнем към цената, която в момента през м. ноември е 93,19 лв. Очакванията (както наши, така и Ваши) бяха, че цената през м. декември не само ще остане практически същата, но дори може да има и известно намаление. За съжаление, това, което и Вие също го отбелязахте: след един тренд на намаляване на цената на европейските газови хъбове, след решението на немския регулатор, което е в съответствие с правилата и предявените от тях изисквания към компанията, която управлява „Северен поток 2“, цената на природния газ тръгна отново нагоре. Към момента Вашето предложение предвижда нова цена от порядъка на 96,14 лв. Нали така?

**Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:**

Това беше прогнозната цена в заявлението.

**Доц. д-р И. Н. Иванов:**

Точно така, това е всъщност цената към Вашето първо заявление. Очакванията Ви за изменението на цената до края на м. ноември, както разбирам, са към повишаване на тази цена. Може ли да се направи някаква предварителна прогноза какво ще бъде Вашето заявление, което ще ни представите на 01.12.2021 г., с което Комисията естествено след обстоен анализ и проверка ще се произнесе за утвърждаване?

**Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:**

...*(лоша връзка)*...

**Доц. д-р И. Н. Иванов:**

Да, слушаме Ви!

**Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:**

Моля? Не Ви чух.

**Доц. д-р И. Н. Иванов:**

Не Ви чухме. Може ли да повторите?

**Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:**

Казвам, че към днешна дата „Булгаргаз“ ЕАД не може да се ангажира с такава прогноза. Днес сме 25-ти, т.е. реално остават още четири работни дни, в които може и в двете посоки да... котировките..., т.е. цената на природния газ на европейските газови пазари да има динамика и в двете посоки. Не мога да спекулирам към днешна дата.

**Доц. д-р И. Н. Иванов:**

Благодаря!

**Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:**

Но пак казвам със сигурност ние отново ще имаме цена значително по-ниска в сравнение с цените на европейските пазари. Имаме и запитване за доставки и на съседни пазари. Към момента не продаваме, всичко е насочено изцяло само за българския пазар, за българския потребител и прехвърляне на всички ползи от договора.

**Доц. д-р И. Н. Иванов:**

Благодаря Ви, г-н Павлов! Вторият момент е, че м. декември е първият месец, изцяло в зимния сезон. Поне така, както традиционно се счита, че след 15-ти ноември постепенно енергетиката влиза от есенно-зимен направо в зимен сезон. Вие потвърждавате за българските потребители, че „Булгаргаз“ ЕАД има всички основания да

каже, че няма да има затруднения в доставянето на природен газ за тези дружества, които са в отговорността на „Булгаргаз“ ЕАД като обществен доставчик и чиято цена се утвърждава от КЕВР, а именно: крайните снабдители и лицата, които притежават лицензия за дейността производство на топлинна енергия. Можем ли да го заявим това пред българския потребител?

**Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:**

Аз потвърждавам, че всички, които имат договори с „Булгаргаз“ ЕАД и са дали обвързващи заявки, техните заявки са гарантирани, а тези, които идват в последния момент, които имат съответната лицензия за производство и пренос на топлинна енергия, както и крайните снабдители също ще направим всичко възможно да им гарантираме доставките през м. декември, но пак искам да кажа и да подчертая, че търговията с природен газ изисква много точно планиране. Не случайно ние предлагаме договори още май месец, за да можем да осигурим не само количествата, но и преноса, транспорта. „Булгаргаз“ ЕАД не е производствено предприятие. България няма находища на природен газ, откъдето може да се компенсира. Виждате в момента има сериозен недостиг на природен газ в Европа, така че моят апел към всички, които имат лицензии и въобще всеки един консуматор на природен газ, да си планира навреме своите доставки и по този начин той ще гарантира своята дейност. Пак казвам гарантирани са доставките на всички клиенти на „Булгаргаз“ ЕАД. За декември месец ние ще осигурим природен газ и на тези лицензианти, които поради една или друга причина не са си осигурили газ навреме, или пък поради някоя друга причина (може и отказ на доставки и т.н.) ние ще осигурим газ за м. декември.

**Доц. д-р И. Н. Иванов:**

Благодаря Ви, г-н Павлов!

**Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:**

Но още веднъж искам да подчертая, че контролът върху изпълнението на задължението за доставка на количества, които са закупени от „Булгаргаз“ ЕАД на Gas Release Programme, трябва да бъде осъществяван много стриктно, тъй като тези количества са предназначени за българския пазар и са с цел гарантиране енергийната сигурност на страната. Много важно е тези количества да не бъдат доставяни на съседни пазари, а същевременно тези, които трябва да ги получат, така да го кажа, да точат от системата на „Булгартрансгаз“. Това би застрашило енергийната сигурност.

**Доц. д-р И. Н. Иванов:**

Разбирам Ви напълно. Както Ви казахте, тъй като цената на природния газ, поне тази, която „Булгаргаз“ ЕАД ще използва, е с около над 20% по-ниска от тази на европейските страни. При това положение действително е изключение да се оставят всички количества, които са закупени в страната, но това трябва наистина да се проверява и на базата на документи да се верифицира дали този природен газ остава за потребители на територията на Република България.

**Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:**

Съгласно споразумението, това което е сключено между „Булгаргаз“ ЕАД и Газов хъб „Балкан“, аз мисля, че КЕВР има тези задължения да проверява въз основа на информация, която е предоставяна от „Булгартрансгаз“. Това е много важно. Пак казвам, тези количества трябва да останат на българския пазар. В момента газът за българския пазар е на значително по-ниска цена и изкушението е голямо да се продава на съседни пазари. Както виждаме за ноември месец цената е почти два пъти по-ниска в България. За декември тенденцията е също над 35% да бъде по-ниска.

**Доц. д-р И. Н. Иванов:**

Да, г-н Павлов, бъдете сигурен, че КЕВР ще изпълни тези възложени му функции, които са съгласно Закона и нормативните документи. В рамките на нашите задължения ние ще извършим необходимото. Не се ангажирам точно с цялостните проверки, защото анализът на дирекция „Природен газ“ и дирекция „Правна“, ще покаже какви са отговорностите на всяка една от институциите, но напълно съм съгласен, че не трябва да се допусне количества закупени по Gas Release Programme да напуснат територията на Република България. Те трябва да останат за българските потребители. Колеги, имате ли въпроси към г-н Павлов или изказвания? Не виждам! Ако е така, обръщам се към работната група. Има ли някакви нови обстоятелства и факти, които трябва да бъдат отчетени или това ще стане на 01 декември, когато получим актуализираното заявление на „Булгаргаз“ ЕАД? Слушаме Ви, г-жо Иванова!

**А. Иванова - директор на дирекция „Природен газ“:**

Благодаря! Към момента няма нови факти и обстоятелства. Ние ще отразим представената актуална информация на 01 декември, но във връзка с изказването на г-н Павлов, искам да кажа, че в момента събираме информация от всички крайни снабдители на природен газ във връзка със задължението им за осигуряване на количества за техните клиенти през зимния период 2021-2022 г. Още тече събиране на тази информация. След като я съберем, включително с доказателства, т.е. с договори, които са сключени, ние ще направим оценка доколко крайните снабдители са готови да изпълняват лицензионните си задължения. Отделно от това, съгласно споразумението за което стана дума, за освобождаване на природен газ: на всеки две години Комисията прави анализ на ликвидността на пазара въз основа на доклади и анализи, изпратени от страните по споразумението. Такива са ни предоставени. В момента се прави анализ. Изискана е и е предоставена информация от оператора на газопреносната система във връзка със сключените сделки на виртуална търговска точка и пренесените количества до изходните точки на газопреносната система. След като се обобщи тази информация, ще бъде изготвен и анализ.

**Доц. д-р И. Н. Иванов:**

Благодаря! Ще бъде обобщена в съответния анализ, който ще бъде представен пред Комисията за енергийно и водно регулиране. Благодаря Ви, г-жо Иванова! Колеги, преди да закрия заседанието, насрочвам закритото заседание, на което Комисията за енергийно и водно регулиране ще се произнесе с утвърждаване на цената за м. декември 2021 г., по която общественият доставчик „Булгаргаз“ ЕАД ще продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лица, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия през м. декември 2021 г. за 01.12.2021 г. от 14:00 часа в зала 4 на Комисията, след което ще бъдете незабавно уведомен, г-н Павлов, за приетото от Комисията решение. Благодаря Ви за участието и Ви желая успешен ден от името на Комисията за енергийно и водно регулиране.

**Николай Павлов – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:**

Благодаря и на Вас! Успешен и ползотворен ден!

**Доц. д-р И. Н. Иванов:**

Благодаря! Колеги, закриявам първото заседание.

Комисията прецени, че обстоятелствата по образуваното производство са изяснени пълно и всестранно, и на основание чл. 47, ал. 1 от Правилника за дейността на КЕВР и на нейната администрация

**РЕШИ:**

Насрочва закрито заседание на 01.12.2021 г. от 14:00 часа за приемане на решение относно заявление от „Булгаргаз“ ЕАД с вх. № Е-15-20-44#1 от 10.11.2021 г. за утвърждаване на цена за месец декември 2021 г., по която общественият доставчик да продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лица, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия.

**Приложение:**

1. Уведомително писмо на КЕВР с изх. № Е-15-20-44/18.11.2021 г. до „Булгаргаз“ ЕАД.

**ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:**

.....

**Г. Добрев**

.....

**В. Владимиров**

.....

**Г. Златев**

.....

**Е. Харитонова**

**ПРЕДСЕДАТЕЛ:**

**ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ**

**ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:**

**Р. ТОТКОВА**

Протоколирал:

И. Зашева - главен експерт